

ECLI:

dňa 08.11.2017 v čase od 11.27 hod. do 11.30 hod. a následne dňa 08.12.2017 v čase od 08.54 hod. do 09.03 hod. v V., V. L. Č.. XXX/X, v budove Okresného úradu v V., na prvom poschodí, číslo miestnosti 207 ako splnomocnená účastníčka správneho konania poskytla vedúcemu oddelenia zápisov práv k nehnuteľnostiam Katastrálneho odboru Okresného úradu v V. finančnú hotovosť vo výške 35,- € dňa 08.11.2017 a následne vo výške 100,- € dňa 08.12.2017, ktoré tento prevzal za vypracovanie 2 kúpno-predajných zmlúv, ktoré následne boli podkladmi s podanými návrhmi na vklad práva k nehnuteľnostiam a za poradenstvo v postupe zadováženia a predkladania potrebných listinných podkladov vo veci splnenia podmienok na povolenie vkladu a následný bezproblémový priebeh konania v súvislosti s podanými návrhmi na vklad práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k. ú. K., zapísaných Okresným úradom V., katastrálnym odborom na LV č. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, R. Č.. XXXX, na ktoré bola splnomocnená svojou dcérou K. Š., o ktorých následne ako oprávnená osoba vedúci oddelenia zápisov práv k nehnuteľnostiam podľa § 33 ods. 1 Zákona NR SR č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov rozhodol v jej prospech, teda ktoré boli v jej záujme povolením vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k dotknutým

nehnuteľnostiam rozhodnutiami vydanými pod spisovými značkami XXXX/XXXX, XXXX/XXXX, XXXX/XXXX, XXXX/XXXX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XXXX, XXXX/XXXX, XXXX/XXXX, XXXX/XXXX, XXXX/.,

pretože trestné stíhanie je premlčané.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 2T/8/2023, z 22. decembra 2023 bola obžalovaná W.. Ž. C. A. uznaná za vinnú zo spáchania prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na skutkovom základe uvedenom vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku.

Za to bol menovanej obžalovanej uložený podľa § 333 ods. 1, § 56 ods. 1, ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j) Trestného zákona peňažný trest vo výške 1.500 eur (tisícpäťsto eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, obžalovanej zároveň uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolania, tak prokurátor, ako i obžalovaná.

Obžalovaná v písomnom odôvodnení odvolania uviedla, že smeruje proti výroku o vine a treste a proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Rozhodnutie je podľa nej nepreskúmateľné a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Súd prvého stupňa považoval obranu obžalovanej za účelovú. S tým sa však nemožno stotožniť. V odôvodnení rozsudku existuje zmätočnosť, keď na jednej strane sú tvrdenia obžalovanej považované za účelové pretože malo ísť o poskytnutie finančných prostriedkov za účelom urýchlenia konania a na druhej strane uvádza, že toto tvrdenie vypúšťa zo skutkovej vety, pretože sa nepreukázalo, že by účelom poskytnutia úplatku bolo urýchlenie konania. Tiež sa nepodarilo preukázať, že by účel poskytnutia finančných prostriedkov mal slúžiť na bezproblémové konanie. Konanie obžalovanej smerovalo výlučne k vypracovaniu zmlúv a nie vo vzťahu ku katastrálnemu konaniu. Nebol preukázaný motív jej konania. Medzi obžalovanou a Q.. B. sa odohralo len to, že tento jej vypracoval zmluvy, ktoré boli predmetom katastrálneho konania. Existuje síce korelácia medzi tým, že si obžalovaná nechala vypracovať zmluvy u odborníka a tým, že katastrálne konanie prebehlo bezproblémovo. To ale neznamená, že je tu daná kauzalita. Tá by bola daná len v prípade, ak finančná čiastka slúžila na to, aby bola zmluva zavkládovaná aj napriek prípadným problémom. Rovnako nebol preukázaný ani úmysel obžalovanej, ten je založený len na dedukcii. Obžalovaná mala z minulosti skúsenosť, keď bola zavkládovaná zmluva, ktorá sa následne ukázala ako neplatná. Preto chcela mať vypracované skutočne kvalitné zmluvy. V danom prípade možno hovoriť o nešťastnom postupe zainteresovaných strán, ale nie o korupcii.

Prvostupňový súd poukázal tiež na obrazovo-zvukový záznam z 8.11.2017, ktorý má zachytávať rozhovor medzi obžalovanou a Q.. B.. Z neho vraj vyplýva, že Q.. B. po prevzatí peňazí hovorí, že dnes im povolil dve zmluvy, z čoho je zrejme že účelom odovzdania peňazí nebola odmena za akési právne služby, ale práve povolenie vkladu zmlúv do katastra nehnuteľností. Z daného rozhovoru však nie je možné vyvodiť tento záver. Predmetom rozhovoru vôbec nebolo, že dané zmluvy budú zavkládované expresne, alebo že obsahujú nedostatky a napriek tomu budú či boli zavkládované. Iba takáto konverzácia by na obžalovanú mohla vrhnúť podozrenie. Súd ďalej tvrdí, že obe kúpne zmluvy sú totožné okrem predmetu predaja, kúpnej ceny a osoby predávajúceho. Obžalovaná by teda podľa súdu platila len za to, že Q.. B. prepísal uvedené údaje. Toto tvrdenie je však neprijateľné a nelogické. Správne definovanie predmetu zmluvy je najpodstatnejším faktorom aby došlo k prevodu vlastníckeho práva. Obžalovaná neplatila stovky eur, ale len 35 €, predmetných 100 € bol preddavok. Preukázanie úmyslu je preto len v rovine úvah a nejedná sa o trestný čin podplácania. Rozsudok nie je preto náležite odôvodnený.

Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor v podanom odvolaní uviedol, že ho podáva v neprospech obžalovanej čo do výroku o treste. Podľa jeho názoru je uložený trest vo vzťahu k obžalovanej neprimerane nízky k závažnosti jej konania a jej postoj k veci. Obžalovanej mal byť popri peňažnom treste uložený aj primeraný trest odňatia slobody. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám jej uložil podmienený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov so skúšobnou dobou 12 mesiacov, alternatívne samostatný peňažný trest vo výmere 3.000 €.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadrila obžalovaná, ktorá v podstate zotrvala na dôvodoch podaného odvolania a odvolanie prokurátora navrhla zamietnuť ako nedôvodné.

Následne prostredníctvom obhajcu s ohľadom na ostatnú veľkú novelu Trestného zákona účinnú od 6. augusta 2024, podala obžalovaná návrh na zastavenie trestného stíhania a žiadala, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 2T/8/2023, z 22. decembra 2023 a zastavil jej trestné stíhanie podľa § 320 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože tu je niektorá z okolností, ktorá odôvodňuje zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku, konkrétne tá podľa § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, keď je trestné stíhanie premlčané.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovanej je dôvodné a vzhľadom na novelu Trestného zákona vykonanú zákonom č. 40/2024 Z. z., účinnú od 6. augusta 2024 je potrebné trestné stíhanie obžalovanej zastaviť z dôvodu jeho premlčania.

Podľa § 320 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a trestné stíhanie zastaví, ak zistí, že je tu niektorá z okolností, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa podľa § 281 ods. 1 alebo 2.

Podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku súd zastaví trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 9 ods. 1.

Podľa § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak je trestné stíhanie premlčané.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatelia priaznivejší.

V danom prípade zo spisového materiálu vyplýva, že prvýkrát bolo začaté trestné stíhanie vo veci uznesením č. PPZ-931/NKA-PK-ZA-2017 dňa 27. septembra 2017.

Následne bolo toto uznesenie o začatí trestného stíhania zrušené uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR sp. zn. VII/2 Gv 252/17/1000-3 zo dňa 3. októbra 2017.

Po tomto rozhodnutí bolo opakovane uznesením č. PPZ-931/NKA-PK-ZA-2017 zo dňa 17. októbra 2017 začaté trestné stíhanie vo veci.

Následne uznesením vydaným Prezidiom Policajného zboru, Národnou kriminálnou agentúrou, odbor Západ, sp. zn. ČVS: PPY-37/NKA-YA3-2022, zo 16. mája 2022 bolo obžalovanej W.. Ž. C. A. vznesené

obvinenie za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, pre skutok, ktorý sa mal stať 8. novembra 2017 a 8. decembra 2017.

Špecializovaný trestný súd rozsudkom, sp. zn. 2T/8/2023, z 22. decembra 2023 uznal menovanú obžalovanú za vinnú z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

V čase rozhodovania súdu prvého stupňa bola trestná sadzba za trestný čin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v rozpätí dvoch rokov až piatich rokov.

Zánik trestnosti prečinu premlčaním bol vtedy podľa § 87 ods. 1 písm. d) Trestného zákona stanovený na päť rokov, ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky a podľa § 87 ods. 1 písm. e) Trestného zákona tri roky pri ostatných prečinoch.

Možno skonštatovať, že v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa trestné stíhanie za trestný čin, o ktorom bolo rozhodované, podľa vtedy platnej a účinnej zákonnej úpravy premlčané nebolo.

S účinnosťou od 6. augusta 2024 došlo k novelizácii Trestného zákona - zákonom č. 40/2024 Z. z., a to aj k zmene výmery (zníženiu) trestnej sadzby trestného činu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, či modifikácii lehôt pri premlčaní trestného stíhania za tento trestný čin.

V súčasnosti je predmetná právna úprava v platnom a účinnom znení nasledovná:

Podľa § 87 ods. 1 písm. d) Trestného zákona ak tento zákon neustanovuje inak, trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je päť rokov, ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky.

Podľa § 87 ods. 1 písm. e) Trestného zákona ak tento zákon neustanovuje inak, trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je tri roky pri ostatných prečinoch.

Podľa § 87 ods. 2 Trestného zákona do premlčacej doby sa nezapočítava:

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchateľa postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
- b) doba, po ktorú sa páchateľ zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestnému stíhaniu,
- c) skúšobná doba podmieneného zastavenia trestného stíhania,
- d) doba, po ktorú bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, alebo
- e) doba, po ktorú bolo prerušené trestné stíhanie.

Podľa § 87 ods. 3 Trestného zákona premlčanie trestného stíhania sa prerušuje:

- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o ktorého premlčanie ide, ako aj po ňom nasledujúcimi riadnymi úkonmi orgánu činného v trestnom konaní, sudcu pre prípravné konanie alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu obvineného, okrem prípadu, ak obvinenie bolo následne zrušené, alebo
- b) ak páchateľ spáchal v premlčacej dobe nový trestný čin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

Podľa § 87 ods. 6 Trestného zákona ak ide o zločin, za ktorý tento zákon v prvej hlave, druhej hlave, tretej hlave a deviatej hlave osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov, trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je dvadsať rokov; ustanovenie odseku 1 písm. b) sa nepoužije. Ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v prvej hlave, druhej hlave, tretej hlave a deviatej hlave osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky, trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je päť rokov; ustanovenie odseku 1 písm. d) sa nepoužije.

Podľa § 87 ods. 7 Trestného zákona ak ide o trestné činy podľa § 213, § 233, § 237, § 254, § 261, § 262, § 266, § 276 ods. 4, § 277 ods. 4, § 277a ods. 3, § 326, § 330 a § 334, ktorých spáchaním

dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie, ustanovenia odseku 1 písm. b) až e) sa nepoužijú a trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je:

- a) dvadsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov,
- b) desať rokov, ak ide o ostatné zločiny,
- c) päť rokov, ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky,
- d) tri roky pri ostatných prečinoch.

Podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona kto inému v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 333 ods. 2 písm. b) Trestného zákona odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči verejnému činiteľovi.

To znamená, že pokiaľ v čase vyhlásenia rozsudku súdom prvého stupňa bola sadzba za trestný čin kladený obžalovanej za vinu v rozpätí dvoch až piatich rokov, s premlčacou dobou päť rokov, po citovanej novele Trestného zákona je rozpätie sadzby šesť mesiacov až tri roky a premlčacia doba je trojročná.

Teda pokiaľ za účinnosti Trestného zákona v znení k 22. decembru 2023 (vyhlásenie prvostupňového rozsudku) skutok z 8. novembra 2017 a 8. decembra 2017, premlčaný nebol, tak po novele Trestného zákona od 6. augusta 2024 došlo vo vzťahu k nemu k premlčaniu trestného stíhania, keďže obvinenie obžalovanej osobe bolo vznesené po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Pre lepšiu ilustráciu možno zopakovať, že obvinenie bolo W.. Ž. C. A. vznesené až 16. mája 2022, teda viac ako štyri roky po okamihu, kedy mal byť trestný čin spáchaný.

Zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijatého pod č. Tpj 129/2024 vyplýva, že z ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona pri jeho výklade v súlade s čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť posúdiť trestnosť činu a uložiť trest podľa neskôr účinného zákona, ak je pre páchatela priaznivejší než zákon účinný v čase, keď bol čin spáchaný.

Imanentnou súčasťou trestnosti činu je premlčanie trestného stíhania, čo v prípade skrátenia premlčacích dôb zmenou zákona (ich samotnou úpravou alebo ako dôsledok zmeny inej časti zákona) znamená, že hmotnoprávne účinky prerušenia premlčania trestného stíhania podľa § 87 ods. 3 Trestného zákona, spočívajúce v začatí novej premlčacej doby podľa § 87 ods. 4 Trestného zákona, zostávajú zachované iba vtedy, ak k úkonom alebo skutočnostiam spôsobujúcim prerušenie premlčania trestného stíhania došlo pri ich spätnom posudzovaní v skrátenej, a teda pre páchatela priaznivejšej premlčacej dobe. To ale neplatí pri trestných činoch taxatívne vypočítaných v ustanovení § 87 ods. 7 Trestného zákona, ak ich spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie, keďže toto zákonné ustanovenie v súlade s čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky reflektuje judikaturu Súdneho dvora Európskej únie presadzujúcu požiadavku európskeho práva na ochranu finančných záujmov Európskej únie; takáto osobitná úprava (lex specialis) nemá širší presah a nemení obsah a rozsah inštitútu premlčania trestného stíhania, a to ani v kontexte § 2 ods. 1 Trestného zákona (čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

V danom prípade je evidentné, že k úkonu potencionálne spôsobujúcemu prerušenie premlčania trestného stíhania obžalovanej - teda vzneseniu obvinenia, došlo až po uplynutí novelizáciou zákona skrátenej (priaznivejšej) premlčacej doby, ktorá je po novelizácii 3 roky.

Zároveň nebolo zistené, že by obžalovaná v premlčacej dobe spáchala akýkoľvek iný trestný čin alebo že by sa trestné stíhanie týkalo prečinu, za ktorý Trestný zákon v prvej hlave, druhej hlave, tretej hlave a deviatej hlave osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky.

Vzhľadom na to, že z dôvodu zmeny právnej úpravy je trestné stíhanie obžalovanej pre daný skutok a trestný čin z dôvodu premlčania neprípustné, vyhovel odvolací súd jej návrhu a trestné stíhanie zastavil.

Keďže odvolanie podal i prokurátor a odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok aj na základe tohto odvolania, nebolo už potrebné odvolanie prokurátora zamietat'.

Riadiac sa uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná. V zastavenom trestnom stíhaní sa však bude pokračovať, ak vyhlási obvinená do troch dní odvtedy, čo jej bolo toto uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá.